

Faksimil

Donald Broady, *Vad lär man sig egentligen i skolan,*
manus till anförande 16 april 1977, 9 p.

Manus, maskinskrivet, samt i slutet tre sidor handskrivna stolpar, till ett inledningsanförande vid ett seminarium med samma rubrik, "Vad lär man sig egentligen i skolan", Café Forum, Stockholm 16 april 1977. Arrangörer var SOL (Socialistiska skolarbetare), Föreningen Aktiv skola, tidskriften Krut. Detta seminarium hade utannonserats i det nyss utkomna allra första numret av Krut.

[1977-04-14 sid 2]

Viktig marxistisk princip detta, att de djupare sammanhangen först när man begriper hur de djupare sammanhangen framträder s a s på verklighetens yta, så har man begripit verkligheten. ~~Marx kallar detta för det konkreta.~~ Typiskt f borgerliga samhället att ytan är uppsplittad o döljer de djupare sammanhangen. Att bara samla en massa iakttagelser om allt möjligt som händer i klassrummet, ger inte konkret kunskap i Marx' mening. Först om man kan knyta iakttagelserna till sånt som elevernas klassbakgrund, skolans funktioner, och överhuvudtaget betingelserna för jobbet i skolan, då är man på väg mot konkret kunskap.

[1977-04-14 sid.3]

En tjej i en av SOL-cirklarna berättade att hon slutat jobba som lärare, vad jag minns mkt på gr av att hon fått upp ögenen f. att man som lärare faktiskt vare sig man vill eller inte förser det här samh. med arbetskraft o *samhällsanpassade medborgare*

dialog o kreativitetXX o självständighet är precis vad KXXXsom behövs & ex i de mest avancerade företagen. SAF-kurser, SÖ, Socialstyrelsen.

Tidiga 70-talets marx utb-analyser gjorde mkt av det här. Volvos Kalmar-verk dyker upp överallt i ty o da litt.

Tidigare böcker om socialisation, ex Huch:s nyl t sv översatta, räknar bara med anpassn till samhället. XXXX

Och för att hålla fast vid den dolda läroplanen. Tidiga am. forskare Mest utpräglad Jules Henry; eleverna blir precis såna mskor som det am samhället behöver. Leder t kulturfientlighet, det gällerXXt att se till att barnet påverkas så litet som möjl.

Ivan Illich inne på samma linje, låksom många anti-auktoritära ped idéer i Sv. nu, som talar om XXX att det finns krafter inom alla barn som det gäller att XXXXXXX låta utvecklas så fritt som möjligt.

Men socialisation inte bara anpassning; även omstörtarna har sin förhistoria, de har gått i skolan o påverkats av allt möjligt. Såna enkla saker som elevens möjligheter att identifiera sig med läraren, brukar falla bort i de marx. utb-analyserna med det stora perspektivet - Men vi vet väl alla att det betytt ngt för oss att vi som elever träffade vuxna som på ngt sätt XXXXXXXXXX visade på alternativa sätt att vara och leva.

I o för sig nödv XXX att göra upp med övertron på alternativa pedagogiska metoder, att inse vilka ramar o begränsningar som gäller. Om inte annat så för att orka jobba i skolan. Men att vi passiviserar är det ingen glädje med.

Även om vår ambitionsnivå måste vara lägre än vad somliga av oss trott tidigare, så finns det mkt att göra. Dels förstås utanför skolan: föräldraarbete, politiskt osv Det är ju inte självklart att en lärare gör bäst nytta genom att lägga all tid på skoljobbet.

Och äv i skolan. Många marx anser att det i princip inte är möjligt att åstadkomma socialistisk fostran i skolan, att skapa klassmedv. hos arbetarbarn osv. XX (De flesta uppmärksammade progressiva ped mönsterexempel har skett utanför den vanl skolan: Ex Tvind, Freire, ital. 150 tim.)

Men demokratisk fostran är inte det sämsta. XXX Alltså att det XXX gäller att ge eleverna XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX erfarenheter XXX så att de får så goda förutsättningar som möjligt att handla aktivt o kollektivt i andra sammanhang, utanför el efter skolan.

Fyrkantig Ex för många mellanskiktsbarn: flum-period nog bra f frigörelsen fr föräldrabarn, äv om det politiska perspektivet kommer långt senare.

För arbetarbarn : XXXXXXXXXXXXXXX försöka se till att de så mkt som möjligt skonas fr skolans mellanskiktsindividualism.

Illich: 150 tim

(1977-04-14 sid. 4)

===== Organsiering av skolarbetare. =====

nästan alla här medl av Fas el Sol.

Om man fastnar i den s k funktionalistiska synen på skolan, alltså att skolan är en automat som spottar ut precis såna ~~XXXX~~ mskor som kapitalismen behöver, så blir den logiska konsekvensen att politiskt arbete i partier eller förbund är den enda framkomliga vägen.

Men som läget är i SV just nu viktigt att ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXX~~ inte lämna de skolarbetare i sticket som inte kan ~~XXXX~~ jobba så, men som ändå är vänstersinnade eller åtminstone ~~XXXXXXXXXXXX~~ tycker om sina elever och vill göra nåt åt sin arbetssituation.

Och överhuvudtaget, men det är en politisk värdering jag gör, viktigt att undvika att skolrörelsen ~~XXXXXXXXXXXX~~ suggs upp av förbunden o partierna o blir ngn slags utskottsverksamhet där.

Gammal dålig tradition inom arbetarrörelsen och bland vänsterpartier o partibyggarorganisationer att först strunta i en rörelse tills den nått en viss styrka och sen försöka ~~XXXXXXXXXX~~ underordna den under partiets politik. Svenskt ex Vietnamrörelsen.

Överdrift?

Nu när det för kanske allra första gången ^{på (länge)} ~~sen början av seklet?~~ finns ~~XXXX~~ utsikter till bred, ~~XXXXXXXXXXXX~~ radikal skolrörelse - tidigare mest enskilda entusiaster- viktigt att ~~XXXX~~ tills vidare satsa på självst skolarbetarorganisering.

Självständig lärarorganisering

Mkt att lära av ~~ex~~ ex Sozialistisches Büro:s lärarorganisering i Västtyskland eller UP i danmark. Men det här är alltså min åsikt, som måste diskuteras.

Arbetet just nu mkt av beredskapsarbete

Visst är lärarna nu konservativ kraft i SV, men jag kan inte inse att det måste förbli så, att de radikala lärarna är en marginell grupp. I de flesta andra länder är ju lärare av tradition en relativt progressiv grupp, ~~XXXXXXXXXXXX~~ jämförda m andra mellanskiktmskr. Och om det händer saker ute i samhället, och det finns det väl utsikter till nu, inom fackföreningsrörelsen t ex, så kan mkt väl lärarhögskolorna fyllas med radikalt folk, och då är det viktigt att vi har ~~XXXXXXXXXXXX~~ organisationer som fungerar, och analyser av skolan. För att inte det ska gå som med 68 års generation som väl nu sitter spridda över landet som lärare, rätt många av dem, men ofta passiviserade. Vänster förbunden har ju fungerat som genomströmningsorg, och särskilt mellanskiktmskor har ojb- mskorna berättat, att

Litet fyrkantigt måste väl vi skolarbetare jobba på två fronter, som motsvarar lönearbetets dblkaraktär i ett kapitalistiskt samhälle.

(1.)

Den abstrakta sidan, ingår i ettsamhällsekon, sammanhang, får lön via staten, bidrar till att kvalificera arbetskraft. har betalt för att bidra till att ~~XXXXXXX~~ samhällsordningen består.

Den abstrakta sidan är de flesta lärare rätt omedvetna om, eftersom de dagliga, konkreta problemen hela tiden tränger sig på. Lärar-medvetenheten har karaktäriserats med ~~XXXX~~ begreppet: identifikation. Man involveras så kraftigt i elevernas situation osv så att man bli blind för de större samhällsreliga sammanhang man ingår i.

Vissa marxister tagit fasta på det här. Gäller att skapa lönearbets-medvetenhet bland lärare, för att möjliggöra solidaritet m andra lönearbetsare. Bort med kalltanke, eller förställn om att man är privilegierad ämbetsman, som representerar ~~XXXXXXX~~ de upphöjda allmänna intressena, ~~XXXXXXX~~ står höjd över motsättn. o konflikteer

ska förmedla kulturarvet, eller om man är litet modernare, ska odla det sant mänskliga hos eleverna, sköta om deras personlighetsutv.

Såna förställn brukar förbindas m att läraren är statsanställd, och därför lättare faller offer för sk socialstatsillusionen, alltså att statens o skolans uppgift är att jämka mellan intressen i samhället. Lärare är ju inte p s s som ~~XXXXXXXXXXXX~~ kapitalets lönearbetsare utsatta för konjunktursvängningar, nedläggningshot, intensifieraing av arbetet osv

Vissa marxister tror ~~XXXX~~ på den s k "proletariseringstesens", dvs att lärarens arbetsvillkor närmar sig kapitalets lönearbetsare. I så fall möjligheter till solidaritet m andra lönearbetsare osv. Omdiskuterat.

Så långt om den abstrakta sidan av lärarjobbet, som knappast alls diskuterats i SV.

(2.)

Den konkreta sidan, är det vi normalt tänker på, undervisn, umgänget m elever o kolleger osv. Den sidan har diskuterats desto mer.

~~XX~~

Hela alternativ pedagogik-disk.

~~XXXXXXX~~ Jag ska bara ta upp en sak som jag tänkte på i veckan när jag satt o översatte en artikel för Krut 2 om de italienska s k ~~XXXX~~ 150 timmarna.

Om vi struntar i det lösa snacket om dialog, frigörelse osv i SÖ-stil, eller sån alternativped diskussion som bara syftar till individuell frigörelse, Och tittar på mer samhällskritisk alternativ försök, tex Principer om projekt~~XXXXXXXXXXXX~~, problemorientering, deltagarstyrning, den sk koncentrisk principen (ex i ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ Jens Berthelsen, Knud Illeris, Sten Clod Poulsen Projektarbejde), så fungerar just dessa principer i de it. arbetarkurserna. Där finns en social kraft, en radikal fackförbund, ~~XXXXXXXXXXXX~~ vilket ger möjligheter för att de alt.ped formerna fylls med ett vettigt innehåll. (sv. ex i mindre skala: Vikmanshyttan) Exemplet de 150 tim visar två saker. 1. Man ska inte vara onödigt föraktfull inför ped landvinningar. Vi i Sv slipper att göra upp m auktoritär ped som man måste i t ex IT.

2. Viktigt att det finns lärare som kan vara solidariska med sån verksamhet, ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ Viktigt att vi lär oss själva och varandra Låt vara att progressiva lärare länge kommer att vara i minoritet, men det är en minoritet som kan göra stor nytta i just såna sammanhang.

Her er på
såna läroproc,
vänd!

[1977-04-14 sid 6]

fler ex på läroprocessen som börjar i ena
erfarenheterna o nån gånger o sen går
tillbaka, till de ena erfarenheterna men
placerade i samhall. rummanhang:

Orskan Nergård exemplariska principer
inom metoden - o. kemifaktort 1967
Glocksee försökt / från 1972

Gutt / salffner "språkskolning"

I sv: Björn Magners sociologiska verksamhet

3 saker : Dold l, Pessim, -eftersom här FAS, SOL : org. av skolutb. (1)

1. Dolda läropl

• Dolda läroplanen. Uppställn. krav

Observ. behövs. Svårt att själva se, hänger ihop
m lärarens yrkesjudedom.

Samh. Manh.

Läranutr., Praktiken

- Inriktningsmanöver. ① stora perspektivet. Samh:s krav
Rådels inte att, hur, för strategi.

Kan inte undslippa kopassa - intressant samh:ligt därför

Kapitalets krav. Stelen inte kapitalets förväntade ans,
kapitalförhållandet, : är tillgodoser arbetskraftens

Mindre ekonomiskt, mer politiskt uttryckt : så. den jämlikhetssid.

Byråkratiens egna intressen. Utöverskott, enhetsl. ty. delstater.

Förändring, lokala makthierarkier.

Nu i lilla perspektivet, kross nummeret samhällens
krav framträd dolda läroplanen.

Inom kontgruppen nödvär av bl.a. ped skäl starta
i framträd. lilla pers. Bra ex Kirsten Poulsen gaard kakm.

→ erfarenhet, basiskval, vetenskapscentr. läropl, kompens. und.

De tjejer varit genom marx teori, ut på andra sidan - el. deras killar.

2. Pessimism Tjej i sol cirkel. Dialog, kreativt, grupp, självt

socialst, SAF, sö Marx analys. fh 70t Volvos kalman

Tidigare böcker om socialisation Ex Huch. anpassa.

För att hålla fast dolda läropl. Jules Henry kulturfientl. Illich,

Äv. antikult. tong. i sv.

Men social. inte bara anpassa, Äv omstörtarna förhistoria

Ex identifik. m. läraren.

I o för sig nödv. göra upp övertron alltped metoder, lärarpersonl. osv.
i krut. För att orka jobba. - I förrgår 2 tjejer här Caté Forum.
Men också verkabelt punktera illusioner. Pessimism, passivitet.

Tror mkt att göra trots allt. Del utanför klassr. föräldr., polit.
Men även i klassrummet? Många marx: inte möjl.
socialistisk fostran. • Demokratisk fostran inte det sämsta.
Eleverna liksom bättre föruts. handla aktivt, kollektivt. sen.
Viktiga disk om klassbakgr. Fyrkantigt: mellanskikt barn, flum
föräldra frigörelse. Arbetar barn, skolas fr. skolans mellanskikt-
individualism.

3. Organisering skolarbetare Om man fastnar i sk funktionalistisk

→ logisk konsekvens: Bara arbete utanför skolan tex
primärpol (partier, förbund)

Men villkört f.n. ej lämna skolarbetare i sticket..

Och överhuvudtaget villkört att skolrörelsen nu
ej mer än neder speltras i pol. medel o mer snävt
alltped insikt. • Synd om skolrörelsen sugs upp
pol. partier, partibyggandeförbund utskottsverksamhet.
Gamnal dålig trad: först strunta, sen underordna
partiofentlighet.

Nu ffr på länge bred, förut enstilda entusiaster.
Mkt att lära själust. skolarbetarorg SB, UP.

Nu lärarna i sv. Konservativt laft, radikla behöven
inte förbli marginell. Andra länder.

Om hände saker utanför skolan (fackför.) LHS

Arbetet nu i det perspektivet beredskapsarbete:

Ita org. , o användbart analyser till reds.

För ej qd som med 1968 års generation,

enl oib-kamraterna spridda som lärare, isolerade.

Litet fyrkantigt två fronter, motr. lönarb:s dubbelkaraktär

(1) Abstrakta.

lön vid staten, betalt för att bidra t. 3H
sambhällsordn. betjän. Arbetskraftslural, ideologiförmedl.

LjH bli blind. "Identifikation"

Vissa marxister : skapa lönarbetsrmedu. Solid. m. andra,
Väde m. kall-tanken, privilegierad ämbetsman,
representerar upphöjda allmänn intressen,
förmedla kulturarvet, el om moderna elevernas fria persont.ketsutv.

Brakar förbindar m statanställd.^{sk} socialstatstillvarimen.

Ej som kapitalets lönarbelare uhalt f konjunktursväng,
nedläggning, intensifiering av arbetet.

"Proletariseringsteren" andiskuterad.

Så långt abstr. sidan av lärarjobbet.

(2) konkreta sidan Normalt tänker på : undervisn, omgärdet elever, kollegor, Diskuterats desto mer. Iteta alt ped-disk.

En enda reflexion : Håromveckan överallt. it. "150 tim".
livshistoria, "koncentr. principen," tema, deltagarsfyrn.

Märkligt liknar mer avanc. ped disk.

Ex Jens Berthelsen, Knud Illeris, Sten Clod Poulsen Projektarbete
social kraft (fackförb) kan ge möjl. till rätligt innehåll-
el i mindre skala : Vikmänskyttan.

Exempel 150 tim öppnade minn ögon t. 2 saker :

(1) Inte onödigt föraktfull. ped. Landvinningar. Vi slipper

(2) Viktigt finns härre solidariskä.
Av om progr. lärare förklar minoritet, kan bli viktiga minoritet-